

La cursa de les seleccions catalanes

El govern català, d'una banda, i la Plataforma Cívica Pro Seleccions Esportives Catalanes, d'una altra, engeguen dos projectes de reforma de la llei catalana de l'Esport perquè les seleccions puguin competir oficialment a nivell internacional.

El dimarts 15 de desembre, el govern de la Generalitat de Catalunya aprovarà la reforma de la Llei de l'Esport que pretén, entre d'altres coses, promoure la participació de seleccions esportives catalanes en competicions internacionals. A finals de desembre o principis del 1999, la norma podria arribar al Parlament de Catalunya, tot i que es podria aturar si el president de la Generalitat convoca les eleccions al març.

Al mateix temps, la Plataforma Cívica Pro Seleccions Esportives Catalanes acaba de començar la campanya de recollida de signatures perquè la seva proposta de reforma —un pèl més agosarada— surti d'una iniciativa legislativa popular que legítimi molt més aquesta reclamació, tant a Catalunya com a Madrid, on l'oposició del govern central pot endarrerir el procés. Perquè aquesta legitimitació sigui com més àmplia millor, la Plata-

forma ha anunciat la seva intenció de no quedar-se en les signatures necessàries per tirar endavant la iniciativa legislativa popular, 65.000, sinó que intentarà recollir-ne 500.000 en tot el Principat. "Volem 500.000 signatures perquè a Madrid s'adonin del que vol el poble català", diu el president de la Plataforma, l'empresari Jaume Llauredó. Una vintena d'entitats de la Catalunya Nord, el País Valencià i les Illes s'han adherit a la

ARXIU / GLÒRIA MATAMALA

Plataforma, però com que la iniciativa es presenta al Parlament de Catalunya, no hi poden signar més que els censats al Principat.

La llei del govern. El secretari general de l'Esport, Pere Sust, ja ha presentat el seu projecte de reforma de la llei al Consell Català de l'Esport, on estan representades les federacions i altres estaments esportius, que l'han aprovat per consens. La reforma de la Llei de l'Esport inclou punts tan diversos com la transformació del Consell Català de l'Esport en un ens autònom, el desenvolupament de la llicència esportiva o la regulació dels tècnics titulats, però l'empenya a les seleccions esportives n'és l'aspecte més destacat, ara que la Plataforma reivindica el mateix, amb el suport de la Unió de Federacions Esportives de Catalunya i el Comitè Olímpic Català.

La posició favorable de les federacions és bàsica per a aquest objectiu, ja que el nou redactat que proposa CiU els atribueix el foment de les seleccions, en el seu article 19: "És funció pròpia de les federacions esportives la creació, el foment i l'impuls de les seleccions catalanes de les respectives modalitats o disciplines esportives amb la finalitat de participar en esdeveniments de qualsevol àmbit de caràcter oficial o amistós."

Aquesta importància de les federacions es consolida al llarg del text, ja que l'avantprojecte no els obliga ni recomana cap tipus de relació específica amb les federacions estatals, de manera que depèn de les mateixes federacions l'impuls d'una veritable selecció nacional. Aquest és el punt en què la llei catalana es diferencia més de la basca, aprovada el passat mes de juny. Precisament, l'únic article de la llei basca contra el qual s'ha recorregut davant del Tribunal Constitucional (TC) és el que fixa la relació entre les seves federacions i les espanyoles i que diu que "la federació basca serà l'únic representant de l'esport federat basc en l'àmbit estatal i internacional". Segons explica el mateix secretari general de l'esport català, Pere Sust, són les paraules "única"

i "internacional" les que han provocat el recurs, sobre el qual el TC encara no ha resolt res.

L'estratègia del govern català ha estat, doncs, no especificar el tipus de relació entre unes i altres federacions i deixar-les fer com a entitats privades que són, tot recordant el seu dret de lliure associació. De fet, les federacions ja assumeixen aquest paper de capdavanteres en el procés de constitució de seleccions esportives que els dóna la llei: com a primer pas per aconseguir una major independència la Unió de Federacions Esportives de Catalunya (UFEC) ja va presentar el passat 18 de novembre un pro-

ARXIU / JORDI PLAY

jecte de reforma de la llei de l'esport espanyola. Actualment, per a competir en un país estranger, les federacions catalanes han de demanar el vist-i-plau de la federació espanyola corresponent.

Segons explica el president de la UFEC, David Moner, la reforma que ells han presentat a les Corts espanyoles és per fer que "l'esport torni a ser patrimoni de la societat civil, de les entitats privades". Per això, demanen que "les federacions espanyoles siguin compostes per la suma de federacions autonòmiques amb un barem de representativitat basat en el nombre d'habitants de cada autonomia, nombre de clubs, de llicències esportives i d'èxits assolits".

Paral·lelament, la reforma de la llei catalana de l'esport, tal i com està redactada, també dóna més sobirania a les federacions. Segons Moner, "en línies generals és positiva perquè és consensuada i té diversos aspectes molt interessants: l'empresa privada del món de l'esport també es podrà integrar en les federacions i aquestes entitats no estaran tan intervingudes per l'administració com fins ara".

Condicions dels seleccionats.

Una altra qüestió que inclou la reforma de la Llei de l'Esport són les condicions per a ser seleccionat. Podran participar-hi tots aquells jugadors nascuts a Catalunya o

Acte de presentació de la Plataforma Pro Seleccions Esportives de Catalunya.

Aquesta iniciativa vol recollir 500.000 signatures per reformar l'actual Llei de l'Esport.

El secretari general de l'Esport, Pere Sust, ha impulsat una altra reforma de la Llei de l'Esport.

La iniciativa, però, s'aturarà si es convoquen eleccions al març.

Les federacions catalanes han de demanar permís a

ARXIU / GLÒRIA MATAMALA

David Moner, president de la Unió de Federacions Esportives de Catalunya.

Aquesta associació intenta modificar la llei de l'esport espanyola.

amb veïnatge civil català –tot aquell amb deu anys de residència al Principat o aquell que hagi sol·licitat aquest veïnatge després d'un mínim de dos anys–. Una particularitat d'aquesta llei és que no obliga el jugador a participar en la selecció catalana. Segons ha explicat Pere Sust a EL TEMPS, “la llei espanyola és antiquada perquè obliga els esportistes a jugar amb la selecció, com si fóra el servei militar obligatori, mentre que els bascos i nosaltres hem triat l'opció de donar llibertat als esportistes”. Tot i això, el secretari general de l'Esport vol que, en el posterior desenvolupament de la llei, s'afegeixi una norma que obligui els esportistes que rebien una ajuda econòmica de la Generalitat a signar un contracte pel qual es comprometin a participar en la selecció

esportiva corresponent si se'ls demana.

El fet que no siguin obligats a jugar és criticat per la Plataforma. Per Llauredó, aquest fet suposarà una pressió molt forta per l'esportista, que es pot veure involucrat en una mena de subhasta comercial per la selecció que ofereixi les millors condicions econòmiques. “Creiem que és una actitud errònia –assegura a EL TEMPS el cap visible de la Plataforma–. Nosaltres respectem la decisió de cada atleta o jugador, però no pot ser que d'aquí vint o trenta anys encara hi hagi aquesta dualitat.”

Pel que fa als jugadors que ja han participat en la selecció espanyola, “podrien passar a jugar en la nova selecció catalana, com sempre que una federació internacional reconeix una nova federació”, segons Sust. “És com quan es crea la federació de Croàcia: els esportistes que han jugat amb la selecció anterior, com la de Iugoslàvia, han de triar entre una i altra, però després d'aquesta primera elecció ja no poden canviar”, explica el màxim responsable de l'esport català.

La prova més significativa que la reforma de la Llei de l'Esport respon a una voluntat majoritària en el món de l'esport és, possiblement, que, en passar pel Consell Català de l'Esport, l'avantprojecte haja incorporat una referència al Comitè Olímpic Català, ni que sigui ambigua: “en el supòsit que les

ARXIU / RICARD CUGAT

La selecció catalana de rugbi, en joc. La Federació Catalana de Rugbi va ser fundadora de la Federació Internacional d'aquest esport.

instàncies esportives competents reconeguessin l'existència del Comitè Olímpic Català, aquest adquiriria la condició d'associació esportiva catalana d'acord amb el que estableix aquesta llei.” Evidentment, com confirma en Pere Sust, les “instàncies esportives competents” són el Comitè Olímpic Internacional. Precisament, el 1996, el COI va reformar la Carta Olímpica per prohibir la participació en els Jocs Olímpics de comitès olímpics que no es corresponguin amb un estat. Fins aquell moment, la participació d'un COC no hagués estat impossible. Ara per ara, en canvi, s'haurien de tornar a canviar les normes del COI. Jordi Portabella, membre fundador de la Plataforma i diputat d'ERC, diu que “el fet que només estigui prohibit des del 1996 és bon senyal, perquè hi ha hagut molts anys que no ho ha estat i vol dir que es pot tornar a canviar aquesta norma”.

Per la seva banda, Pere Sust afirma que la inscripció en el COI s'intentarà “quan tinguem unes federacions reconegudes a nivell internacional, ja que calen un mínim de cinc per poder inscriure's en el COI”.

Crítiques i aplaudiments. La Plataforma Pro Seleccions va néixer a principi d'any quan els membres d'aquesta agrupació van encarregar un informe jurídic a l'advocat belga Jean-Louis Dupont, responsable de la famosa sentència Bosman, que ha tingut com a conseqüència que tots els jugadors europeus puguin jugar en diverses lligues de la UE sense ser considerats estrangers. La conclusió d'aquest informe fou que, en el marc de la legislació europea, és possible la participació de seleccions catalanes en competicions internacionals. La Plataforma Pro Seleccions ha rebut el vist-i-plau de tots els partits, excepte el PP. “Això –diu Jaume Llauredó– ens fa pensar que la nostra proposta s'aprovarà abans que el projecte de llei de CiU”, més si es té en compte la possibilitat que hi hagi eleccions la primavera que ve. És també el desig de Jordi Portabella, portaveu

La història justifica les seleccions

És innegable la tasca pionera que ha desenvolupat l'esport català al llarg del segle. Per tant, les històriques reivindicacions de disposar de seleccions catalanes amb plens drets oficials i internacionals és conseqüència d'una evolució lògica de la dinàmica esportiva al Principat. Potser coincidència, potser anècdota, el fet és que el barceloní Luci Minuci Natal ja va guanyar la cursa de quàdrigues l'any 129 després de Crist, en la 227 olimpíada de l'era antiga.

Més recentment, el dia 24 d'abril de 1916, el COI adreça a la Federació Atlètica Catalana una carta on es convida aquesta federació a integrar-se en el màxim organisme esportiu. És la resposta de Pierre de Coubertain, fundador del moviment olímpic modern, a la petició de l'atleta i periodista Josep Elías Juncosa de crear la Confederació Esportiva de Catalunya, constituïda oficialment el 1922 per 19 federacions esportives. Dos anys abans,

La selecció catalana, en la dècada dels setanta. Ajupit s'hi pot veure Johan Cruyff.

també a Barcelona, s'havia creat el Comitè Olímpic Espanyol, que serà qui participarà als Jocs D'Anvers. Als anys vint el COE parlava català: el primer president fou el baró de Güell i la seu social estava al carrer dels Escudellers. Amb el pronunciamient militar del general Primo de Rivera, les il·lusions del COC s'esvaeixen, sobretot després de la seva prohibició, el 1924. La repressió s'endú la voluntat d'organitzar els Jocs de 1924 —que es faran a

la mateixa ciutat natal del baró de Coubertain, París— i la Copa Olímpica, màxim guardó del COI, que un any abans havia concedit al COC pel seu mèrit en la promoció dels ideals olímpics. No serà fins el 19 de juliol de 1989 quan el Comitè Olímpic de Catalunya reprendre les seves activitats.

A banda del COE, la majoria de federacions estatals foren creades a Catalunya, paral·lelament a les nacionals. La de rugbi, per exemple, és membre fundadora de la Federació Internacional d'aquest esport, el 1934, un fet que es produirà al cap d'unes dècades amb el korbball —un esport semblant al bàsquet—, l'única modalitat que té una selecció catalana reconeguda internacionalment, sense homònim en el conjunt de l'estat. Quasi totes les federacions catalanes han tingut, en un moment o altre, una selecció nacional pròpia que s'ha hagut d'aconterar amb disputar competicions autònòmiques o oficioses. **J. F.**

d'ERC i membre fundador de la Plataforma: "El govern no voldrà ofegar el procés d'il·lusió col·lectiva vinculada al sentiment més important d'aquests anys. Almenys és el que seria lògic. El contrari podria ser interpretat políticament." El secretari general de l'Esport de la Generalitat, Pere Sust, deixa clar que "si les eleccions fossin al març aturarien els tràmits de la llei, però no els de la iniciativa legislativa popular".

La dotació pressupostària per a les seleccions és la màxima preocupació de David Moner: "És molt fàcil parlar de seleccions catalanes, però cal una assignació econòmica, ja que tenir seleccions a alt nivell representa una inversió d'uns 4.000 milions de pessetes". La UFEC ha lliurat un document signat per totes les federacions en el qual es donarà suport a la Plataforma Cívica.

En la mateixa línia de treball es

movi el Comitè Olímpic de Catalunya (COC). Segons el seu president, Ignasi Donate, "el fet de normalitzar les seleccions catalanes és fer mig camí per al reconeixement del COC". En tot cas, en el moviment olímpic català, tothom és conscient que el seu màxim objectiu és més complicat. "Podríem tenir seleccions catalanes competint oficialment i, en canvi, no tenir un comitè olímpic reconegut", assegura Donate, que aplaudeix el canvi que es planteja arran de la Llei de l'Esport de 1988, "tot i que s'hagués pogut fer una reforma amb més profunditat, que coordinés tots els sectors de l'esport català".

Cap membre del COC s'atreveix avui dia a fixar la data perquè aquest organisme esdevingui membre de ple dret al Comitè Olímpic Internacional. "Ens vam equivocar quan ens vam posar com a objectiu els Jocs de 1992 ja

que es va produir un desencís del qual tot just ara ens anem refent. Ara hem de fer el primer pas amb les seleccions nacionals, i després ja parlarem de Jocs Olímpics", explica el president del COC, una entitat que l'any vinent complirà deu anys de la refundació.

La recta final. Tot i que la reforma de la llei de l'esport espanyola que promou la UFEC és un pas fonamental perquè deixaria el camí lliure perquè una posterior llei de l'esport catalana permetés la creació de les seleccions, la composició del Parlament espanyol farà difícil la seva aprovació. El diputat del PP Daniel Sirera afirma que "el govern central tenia intenció de fer una petita modificació de la llei espanyola per donar més lloc a les federacions autonòmiques dins de les federacions espanyoles. D'aquesta manera una federació autònoma podria sortir a competir

Adhesions i matisos

Entre els partits polítics, la Plataforma Pro Seleccions Esportives ha caigut bé: tots excepte el PP li donen suport d'una manera o d'una altra. ERC té al seu alcaldable per Barcelona, Jordi Portabella, en la Plataforma des de la seva fundació. CDC i UDC s'han adherit públicament a la Plataforma i també ho han fet així Iniciativa per Catalunya i el PI. El PSC també les recolza però el seu primer secretari, Narcís Serra, ha matisat que "quan existeixi una selecció espanyola, també hi ha d'haver jugadors catalans".

El diputat del PP al Parlament de Catalunya Daniel Sirera afirma que el partit valora positivament la iniciativa de la Plataforma però creu que "alguns dels promotors el que volen és que la selecció de Catalunya jugui un dia contra la d'Espanya i molta gent signarà a favor de les seleccions catalanes sense saber que aquest és l'objectiu". Sirera creu que, tot i que Catalunya té competències exclusives en esport, aquest projecte supera els límits del Principat "perque afecta a la representació espanyola en competicions internacionals".

Els esportistes, especialment els que juguen a la selecció espanyola, han estat molt discrets. Les adhesions més significatives són les de Jordi Cruyff i el capità de l'equip d'handbol del Barça, Enric Masip. **A. M.**

fora de l'estat sense haver de demanar permís a la federació espanyola. A l'últim, però, el govern central ha decidit no fer cap reforma referent a les seleccions i ha arribat a un acord amb els socialistes per a no tocar aquesta llei." Sirera creu que "la UFEC haurà de buscar un grup per presentar aquesta modificació, que pot ser CiU, però aquest grup no té majoria per guanyar i la proposta quedarà en no res".

Pel que fa a les iniciatives legislatives que s'impulsen en el Parlament de Catalunya, la seva posada en pràctica depèn també del nivell d'oposició que exerciti el govern central. Com assenyala Pere Sust, ara hi ha dues possibilitats: "D'una banda, que el govern central no s'hi oposi i tot s'aprovi; d'una altra

ARXIU / SUSANNA SÀEZ

Ignasi Donate, president del Comitè Olímpic Català.

que s'hi oposi. Això es pot solucionar mitjançant una negociació o mitjançant un recurs al Tribunal Constitucional, ja que Catalunya té plenes competències en matèria d'esport i les federacions són entitats privades que tenen el dret d'associar-se lliurement, per la qual cosa poden associar-se internacionalment amb qui vulguin." En tot cas, Pere Sust s'ha manifestat repetidament convençut que el Tribunal Constitucional no podrà dir res en contra d'aquesta reforma.

Superat aquest àmbit estatal, les seleccions esportives tindran entitat en funció del reconeixement que els donin les federacions internacionals. La UE no pot posar cap entrebanc, com ha explicat a EL TEMPS el cap de la unitat d'Esport de la Comissió Europea, Jaume Andreu, que assegura: "No hem de dir res sobre aquesta iniciativa perquè correspon a les federacions i associacions esportives internacionals decidir sobre aquests temes".

Jordi Portabella, membre de la Plataforma i diputat d'ERC, creu que aquest és el punt clau: "No hi ha entrebancs que no es puguin superar. Els equips nacionals catalans poden ser creats en la mesura que les federacions catalanes, que són entitats privades sense ànim de lucre, puguin participar en les federacions internacionals. Per tant, el debat se centra en la manera

d'integrar les federacions catalanes en les federacions internacionals. S'hi han d'integrar com una més, i això permetrà el reconeixement de les seleccions nacionals en l'àmbit internacional."

Les diverses federacions internacionals tenen estatuts molt diferents pel que fa als requisits d'admissió d'una nova federació. Per a les federacions catalanes, les possibilitats d'entrar-hi són, en general, inversament proporcionals a la difusió que tingui l'esport: com més massiu, menys possibilitats d'entrar-hi. L'estudi Dupont que encarregà la Plataforma Pro Seleccions Esportives conclou, precisament, que hi ha moltes federacions internacionals que admeten l'entrada de federacions de territoris que, tot i no ser estats, tenen certa autonomia. En canvi, d'altres, com la UEFA o la FIFA, només admetrien una federació catalana si hi hagués una autorització explícita de la Federació Espanyola de Futbol.

En funció d'aquests condicionants, hi ha federacions catalanes més favorables que d'altres a les seleccions. Tot i que la resposta positiva a la Plataforma ha estat unànime, el mateix Moner diu que "les de ciclisme, billar o esports de neu són més 'llançades' i n'hi ha de més conservadores, com el futbol o el bàsquet".

La possibilitat de participar en els Jocs Olímpics, com ja s'ha dit, és més difícil des que es va reformar la Carta Olímpica el 1996 però es tornarà a intentar quan hi hagi un mínim de cinc federacions catalanes reconegudes internacionalment. En qualsevol cas, l'ampli suport que fins ara ha obtingut la iniciativa de la Plataforma entre els partits polítics i el vist-i-plau que el Consell Català de l'Esport ha donat al projecte de reforma de la llei que prepara el govern de la Generalitat fa pensar que un dels dos projectes prosperarà. Pere Sust vaticina que hi haurà seleccions catalanes competint a nivell internacional d'aquí cinc anys, mentre les iniciatives no es refredin com va passar després del 1992.

Jordi Finestres / Àlex Milian